1857. N°. 66.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 18 AUGUSTUS.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

BATAVIA, 24 Junij.

Door den Gouverneur-Generaal zijn: *a.* benoemd: bij het wapen der infanterie: tot 2de luitenants bij het garnizoens-bat. ter Sumatra's Westkust, de sergeant-majoor E. C. G. Cohen, van het 12de, en de sergeant J. F. Simons, van het 16de bataillon; tot lid bij den raad van justitie te Amboina, de kapitein, kommandant der artillerie in de Moluksche eilanden, H. W. Lindwurm; bij het civiel departement: tot 2den adsistent bij het landbouwkundig laboratorium te Buitenzorg, A. W. van Gorkum, eervol ontslagen militaire apotheker der 3de klasse; *b.* bevorderd bij 's lands burgerlijke openbare werken: tot opzigters der 1ste klasse: de opzigters der 2de klasse, P. A. Keijzer, met bepaling, dat hij in de residentie Kedirie werkzaam blijft, en G. T. Walter, met bepaling, dat hij als eerste teekenaar werkzaam zal zijn bij de directie der burgerlijke openbare werken; *c.* verleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der artillerie jhr. F. de Charon de Saint Germain; *d.* goedgekeurd, dat door het militair departement is geplaatst bij het 10de bataillon infanterie, de 2de luitenant L. G. Diepenheim, van het 7de bataillon; *e.* ontslagen op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de apotheker der 3de klasse A. W. van Gorkum.

— Den 18 dezer is het eerste berigt met de electromagnetische telegraaf van Samarang naar hier overgebragt.

— Van Banda, Ternate, Menado en Timor wordt melding gemaakt van aardschuddingen, welke daar in de maand April ll. herhaaldelijk zijn waargenomen. Belangrijke schade was daardoor echter niet aangerigt.

WEENEN, 13 Augustus.

Thans heeft men alhier eenige nadere berigten omtrent de schikking van Osborne. Daaruit blijkt, dat lord Redcliffe voorloopig tot na den afloop der verkiezingen voor den Divan van Wallachije naar Engeland zal terugkeeren en dat ook onze gezant, baron v. Prokesch, zich gedurende dezen tijd te Weenen zal ophouden. Aangaande den heer de Thouvenel wordt niets dergelijks vermeld, maar deze zal te Konstantinopel blijven. Ons Kabinet, zegt men, heeft er in toegestemd, dat de vraag betreffende de gedane verkiezingen in Moldavie, aan de beslissing van eene conferentie te Parijs zal weder onderworpen en dat deze verkiezingen, zoo de conferentie in dien geest beslist, voor onwettig en nietig verklaard zullen worden. Men is het alhier eens, dat Frankrijk in dit opzigt eene schitterende diplomatische overwinning heeft behaald.

Voorts wil men alhier weten, dat volgens de berigten uit de Vorstendommen, de Bojaren in Moldavie in het algemeen tegen de vereeniging gestemd zijn, en dat vooral de neef van den Kaïmakan Ghika, George Ghika, ijverige pogingen aanwendt, om het volk voor de vereeniging te stemmen.

PARIJS, 14 Augustus.

Bij een besluit des Keizers is bepaald, dat aan alle franschen en buitenlanders, die in den tijd van 1792 tot 1815 onder de fransche vlag, te land of ter zee, de wapenen gevoerd hebben, een bronzen gedenkpenning, tot herinnering aan de groote oorlogen van dat tijdvak, gegeven zal worden.

— Bij gelegenheid van het Napoleonsfeest op morgen zal, volgens het officiële blad, aan 1142 personen kwijtschelding of vermindering van straf worden geschonken.

— Men wil weten, dat tijdens het verblijf des Keizers te Osborne tusschen de beide vorstelijke personen en hunne ministers, behalve over de aangelegenheden van het Oosten en China, ook onderhandeld is over het door Engeland en Frankrijk te houden gedrag ten opzigte der aangelegenheden van Napels en Griekenland. Nopens het te dien aanzien beslotene is echter niets uitgelekt.

Na de overwinning, die de Keizer te Osborne behaald heeft, is er weder veel sprake van eene bijeenkomst met den Czaar. Die bijeenkomst zou in eene duitsche stad plaats hebben bij gelegenheid der reis, die Keizer Alexander dezen herfst naar zuidelijk Europa zal doen.

— De *Constitutionnel* hangt een ongunstig tafereel op, van den toestand der Engelschen in Azie, en is van oordeel, dat zij zoodra mogelijk vrede met China moeten sluiten, om zich geheel aan de indische aangelegenheden te kunnen wijden. Wel gelooft de *Constitutionnel*, dat Engeland alle zwarigheden te boven zal komen, maar is niettemin van gevoelen, dat het alle zaken in Europa van den hals moet schuiven. Engeland — zoo redeneert het blad — moet de handen in Europa vrij hebben, om in Azie een beslissenden slag te kunnen slaan. Men legt deze woorden van den *Constitutionnel* in dier voege uit, dat zij geschreven zijn om Engeland aan te raden om Napoleon in Europa te laten begaan, en dat men het dan waarschijnlijk in Indie eenigermate ondersteunen zal. Zij hebben vooral dáárom eene hooge beteekenis, omdat zij na het bezoek des Keizers te Osborne geschreven zijn en men dus aannemen kan, dat Frankrijk, na de overwinning, welke de Keizer daar behaald heeft, nog meer andere en grootere concessien van Engeland verwacht. Met dit artikel brengt men in verband, dat de half-officiële dagbladen, o. a. de *Pays* en ook de *Constitutionnel*, voortdurend alles oprakelen om op Engeland te vitten.

— Niets nieuws heden uit de Vorstendommen. Reeds heeft de Regering den turkschen gezant te Parijs met de te Osborne genomen besluiten bekend gemaakt. Men weet natuurlijk nog niet, hoe de Porte de zaak zal opvatten. Evenmin weet men nog hoe het Kabinet van Weenen over de zaak zal denken.

— Sedert twee dagen zijn de spaansche fondsen niet op de officiële prijscourant van onze beurs genoteerd. Het schijnt, dat nu twee jaren geleden het spaansche ministerie aan een huis te Madrid voor een groot bedrag aan spaansche obligatien geconsigneerd had, onder voorwaarde, dat deze obligatien niet in circulatie zouden gebragt worden. Het is echter later gebleken, dat meergemelde fondsen aan de buitenlandsche beurzen verkocht zijn geworden en dien ten gevolge weigert het Spaansche Gouvernement die te erkennen. Hieruit zijn ernstige moeijelijkheden ontstaan, zoodanig, dat het syndicaat des agents de change alhier op het punt stond om tot nader order de noteringen der spaansche fondsen op de officiële prijscourant te weren. Het heeft zich echter bepaald bij den maatregel, om de agents de change te waarschuwen op hunne hoede te zijn; en daar het onmogelijk is om de kwestieuse obligatien van de overige te onderscheiden, hebben de agents de change besloten, om voorloopig geene affaires in deze fondsen te doen.

Van den 15den. Gisteren heeft de plegtige inwijding van de Louvre plaats gehad. De Keizer sprak eene redevoering uit, in welke hij zijne vreugde betuigde, dat de toenemende welvaart des Lands de voltooijing van dit nationale werk mogelijk heeft gemaakt. „Het monarchale Frankrijk — voegde de Keizer daarbij — wilde, dat de woning der Souvereinen het Land waardig zou zijn. De geschiedenis der gedenkteekenen heeft evenzeer hare wijsbegeerte als de geschiedenis der feiten. De eerste handeling van het vlugtig voorbijgegaan bewind van 1848 was het besluit dat het paleis der Koningen voltooid zou worden. Zóó waar is het dat eene natie uit hare vroegere geschiedenis denkbeelden put, welke de driften van het oogenblik niet vermogen uit te wisschen."

LONDEN, 14 Augustus.

In de zitting van het Hoogerhuis op gisteren heeft lord Clarendon, in antwoord op eene interpellatie van lord Clanricarde, de verzekeringen herhaald en bevestigd, die door lord Palmerston in het Lagerhuis zijn gegeven ten aanzien van de vereffening van het geschil nopens de Vorstendommen en de vernietiging der verkiezingen in Moldavie. Deze verklaring van lord Clarendon is met veel bijval ontvangen.

— Ofschoon men zeer gewenscht had de vermeestering van Delhi te vernemen, worden de per *telegraaf* bekende berigten over het algemeen niet als ongunstig beschouwd. Als gunstige teekenen rekent men vooral, dat de opstandelingen bij hunne uitvallen telkens met verlies teruggeslagen werden en zich niet buiten de bedekking der vestingwerken waagden; dat de krijgsmagt van den generaal Barnard voor Delhi reeds versterking bekwam en tot 12,000 man was aangegroeid; dat de vijand door ziekten en sterfte geteisterd werd, en dat de troepen in Madras en Bombay getrouw bleven. Dat de muiterij zich tot al de garnizoensplaatsen in Bengalen zou uitbreiden werd verwacht.

In Indië worden bij voortduring de verschrikkelijkste wreedheden tegen de Europeanen gepleegd. Op één station zijn 120 europesche vlugtelingen, mannen. vrouwen en kinderen, op eene verschrikkelijke wijze ter dood gebragt; van voren en van achteren werd op hen geschoten en de ligchamen dier ongelukkigen, vlogen letterlijk aan stukken.

De met deze gelegenheid ontvangen tijdingen uit Hongkong van 24 Junij behelzen geen belangrijk nieuws. In de chinesche havens ten noorden van Canton duurde het handelsverkeer onbelemmerd voort.

De eerstvolgende telegrafische dépêche uit Oost-Indie wordt tegen 28 Augustus hier te gemoet gezien.

— Uit alle oorden van dit land verneemt men, dat de graanoogst zeer goed uitvalt. Ook het aardappelen gewas is over het algemeen in eenen goeden toestand.

Van den 15den. H. M. de Koningin der Nederlanden is naar Osborne vertrokken om Koningin Victoria en der Prins-gemaal een bezoek te brengen.

— In de gisteren gehouden zitting van het Hoogerhuis heeft lord Ellenborhoug de ministers beschuldigd, dat zij de geheele militie niet onder de wapenen hebben geroepen, tot afwending van de crisis, die door de troebelen in Indie is ontstaan Lord Panmure antwoordde hierop hoe de Regering voornemens was 9000 miliciens onder de wapenen te roepen en te dier zake eene aanvrage aan het Parlement te rigten, bijaldien een grooter getal noodzakelijk mogt zijn. Het leger zal in verhouding van 20,000 man jaarlijks worden aangeworven, ten einde de militaire etablissementen op een goeden voet te houden. Genoemde secretaris van staat voor oorlog voegde hierbij hoe de bij de Regering uit Indie ontvangen berigten, over het algemeen genomen, zeer gunstig luiden.

FRANKFORT, 13 Augustus.

Zoo ver men thans de berigten over de oogsten kan overzien, maakt het geheele zuidelijke, westelijke en midden Europa een zeer goeden graanoogst, welke buitengewoon vroeg en onder de gunstigste omstandigheden, wat het weder betreft, kan binnen gebragt worden. In geen jaar sedert 1845 heeft zich de aardappelziekte in zoo geringen graad vertoond als in het tegenwoordige. Ooft is overal in zeer zeldzamen overvloed gedijd en zoo zal door dit gedijen van de aardappelen en het ooft, de graanconsumtie wezenlijk verminderd worden. Wijn belooft alom, zoowel wat kwaliteit als kwantiteit betreft, een bijzonder uitmuntend resultaat. De tarwe-oogst in Spanje, Frankrijk, Groot-Brittannie, Italie, Hongarije, Zuid-Rusland, Egypte en ten deele ook in N.-Amerika is sedert 1850 niet zoo gezegend uitgevallen, als in dit jaar. Daarentegen heeft door de groote droogte de roggeoogst, in N.-Duitschland en de russische Oostzee-provincien geleden, zoodat deze landen waarschijnlijk uit het binnenland van Rusland, uit Polen en uit Hongarije aanvoer zullen noodig hebben in plaats van uit te voeren.

KEULEN, 14 Augustus.

Toen onlangs de stad Trarbach aan den Moezel grootendeels door brand verwoest werd, was onder anderen ijverige bijstand uit het naburige Traben verleend en hadden vele van alles beroofde huisgezinnen uit Trarbach aldaar bereidwillig eene schuilplaats gevonden. Nu brak den 12 dezer te Traben zelf brand in met hooi en granen opgevulde schuren uit en verspreidde zich, in weerwil der van alle kanten toegesnelde hulp, zoo snel, dat 33 panden, waaronder 24 woonhuizen, door de vlammen vernield werden. Dien zelfden dag werden in het dorp Grach, in dezelfde nabuurschap gelegen, vijf huizen ten gevolge van het onweder vernield en sloeg de bliksem in den kerktoren te Rachtig, die, met zijn beroemd klokkenspel, weldra in puin stortte, terwijl de kerk zelve behouden bleef. Den 12 dezer barstte in de stad Bajanowo, in de provincie Posen, een brand uit, die 350 van de aldaar staande 420 huizen in de ach legde en bijna 2000 van de 2200 inwoners nagenoeg van alles beroofde. Te Hamburg is gisteren voormiddag het laboratorium der burgermilitairen, op den wal bij de Dampoort, in de lucht gesprongen, denkelijk ten gevolge van het ontvlammen van het buskruid door de hevige zonnestralen. Een werkman is zwaar gekwetst, de overigen zijn het gevaar ontkomen.

's GRAVENHAGE, 15 Augustus.

Z. M. heeft goedgevonden in de orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen: tot ridder grootkruis jhr. mr. A. G. A. ridder van Rappard, minister van binnenlandsche zaken; tot kommandeur, den heer mr. J. J. L. van der Brugghen, minister van justitie, en tot ridder, den heer mr. J. W. van Romunde, minister voor de zaken van de roomsch-katholieke eeredienst, en den heer mr. M. Wiardi Beckman, minister voor de zaken der hervormde en andere eeredienston.

— Z. M. heeft, bij besluit van 13 dezer, den minister van binnenl. zaken gelast, om op woensdag den 26 Augustus aanstaande, de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal, in eene vereenigde zitting der beide Kamers, in zijnen naam te sluiten.

— Het heeft, naar men verneemt, Z. M. den Koning behaagd de wet tot regeling van het lager onderwijs, die door de beide Kamers van de Staten-Generaal is aangenomen, eergisteren op het Loo te bekrachtigen. Die wet zal onder no. 103 in het *Staatsblad* verschijnen.

— Naar men verneemt, zal H. M. de Koningin, die maandag van H.D. reis naar Engeland in de residentie terug wordt verwacht, tegen het laatst dezer maand weder eene buitenlandsche reis ondernemen, en wel naar Wurtemberg, ten einde een bezoek af te leggen bij Hr. Ms. vader, Z. M. den Koning van Wurtemberg.

AMSTERDAM, 15 Augustus.

Woensdag jl. is in de algemeene vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, het door de Maatschappij aan den Koning aangeboden adres, betreffende de afschaffing der slavernij, voorgelezen. Na een vrij uitvoerige discussie, werd bij acclamatie besloten, dat een afschrift van het adres aan den Koning, aan de beide Kamers van de Staten-Generaal zal gezonden worden, doch met overlating aan het hoofdbestuur op welke wijze dit zal geschieden. Vervolgens werd beraadslaagd over het voorstel van wege het hoofdbestuur, betreffende geregelde volksvoorlezingen over geschiedenis, staathuishoudkunde, enz., in den schoot der departementen van de Maatschappij, en tot het benoemen van eene commissie van wege de Maatschappij, om te onderzoeken in hoever dit plan uitvoerbaar is, enz. Dit voorstel werd bij acclamatie aangenomen, waarop de voorzitter de in dit voorstel bedoelde commissie benoemde. Het voorstel van het departement Montfoort, om het hoofdbestuur uit te noodigen in het eerstvolgend jaar bij de punten van beschrijving het ontwerp-reglement aan te bieden, werd met 214 tegen 194 stemmen aangenomen. Het voorstel van het depart. Groede, om art. 110 der wet, betreffende het verleenen van geldelijke ondersteuning, te wijzigen, werd met algemeene stemmen verworpen. Hiermede waren de werkzaamheden afgeloopen en werd deze 73ste vergadering gesloten.

— De eerste avond van het *derde Ned. Nationale Zangfeest* dat hier thans ge-

houden wordt, is voortreffelijk afgeloopen. De opkomst van het publiek was zeer aanzienlijk, zoodat de zaal geheel gevuld was. De uitvoering was, zoo als de voorbereiding beloofd had, in alle opzigten uitstekend. Zoowel de solozangers als het koor en orkest kweten zich zeer goed van hunne taak, zoodat elk muzijkstuk in den goeden geest en met naauwkeurige zuiverheid werd voorgedragen, en vooral enkelen daarvan levendig toegejuicht werden. Alleen het ongunstige weder belette eenigzins het gezellig zamenzijn op het feestterrein na den afloop; alles doet echter hopen, dat dit heden avond gelukkiger zal afloopen, en zoo doende de tweede dag de kroon op het geheel zal zetten.

— Het zeldzaam bestendige en schoone zomerweder levert een menigte opmerkelijke verschijnselen, waarvan men nu en dan in de dagbladen gewag gemaakt vindt. Niet slechts op het platte land, maar ook in de steden komen bijzonderheden voor, der vermelding in der daad overwaardig. Zoo heeft men dezer dagen met verwondering in een tuin hier ter stede, op een plat aangelegd, en geheel en alin de open lucht, twee nesjes van kanarievogels ontdekt. In het eene waren reeds jongen, in het andere zat de pop nog op een viertal eitjes te broeijen.

DORDRECHT, 14 Augustus.

Gisteren namiddag de Hoofdvereeniging en de verschillende afgevaardigden ter algemeene vergadering van het Nederlandsch Onderwijzersgenootschap door de uitvoerende commissie van de afd. Dordrecht verwelkomt zijnde, werd ten 5½ ure, in de Nieuwe Kerk, de 13de algemeene vergadering van gemeld Genootschap geopend met eene rede van den heer A. Beeloo, schoolopziener van het 1ste district van N.-Holland, te Amsterdam, bevattende de beantwoording der navolgende vragen: *wat leert en wat gebiedt ons het tegenwoordig oogenblik ten opzigte der zaak van het onderwijs?* Deze rede, die door toepasselijk gezang van de Dordrechtsche Onderwijzers-Zangvereeniging, de leden en oudleden der Dordrechtsche Liedertafel en andere zangers, voorafgegaan, afgewisseld en besloten werd, en door rijken inhoud, schoonen eenvoud en diep gevoel uitmuntte, maakte eenen weldadigen indruk op de vereenigde schare, die echter niet zeer talrijk was te noemen. In het midden zijner rede, rigtte de spreker het woord tot den heer H. D. Muntinga, onderwijzer te Westerlee, prov. Groningen, en overhandigde hem de uitgeloofde som (*f* 100) voor zijn, verleden jaar bekroond, antwoord op de navolgende prijsvraag: *het Nederl. Onderw.-Gen. vraagt een betoog, dat het onmogelijk is, een goed lager onderwijs te geven in ons Vaderland, aan de kinderen der Christenen, zonder dat daarbij het Christelijk beginsel worde ten grondslag gelegd.*

Na den afloop dezer plegtigheid, begaf men zich naar *het Hof van Holland*, alwaar door de societeit *Hereeniging* een buitengewoon schitterend concert werd gegeven.

Heden morgen nemen de werkzaamheden van de 13de Algemeene Vergadering een' aanvang in de Schouwburgzaal alhier.

GRONINGEN, 15 Augustus.

Z. M. heeft goedgevonden, aan eene commissie uit de Staten van Groningen — belast met de voorbereiding van al wat noodig zal zijn om voor de Provincie concessie te vragen tot den aanleg en de exploitatie van eenen spoorweg van Groningen over Winschoten naar de Hanoversche grenzen enz. — magtiging te verleenen, om na de gesloten zomervergadering der Staten hare werkzaamheden; voort te zetten.

LEEUWARDEN, 17 Augustus.

[Het Bijvoegsel, behoorende bij deze Courant, behelst: 1) de middenprijzen van Tarwe en Rogge; 2) berigt voor de scheepvaart (heropening van een gedeelte der Scharsterrijn); 3) publicatie der longziekte; 4) bekendmaking, omtrent de ter visie-ligging der Rekening en Verantwoording van den gemeente-ontvanger te Leeuwarden; 5) staat van de middelprijzen van Granen enz. te Leeuwarden; 6) Tweede Kamer der Staten-Generaal; 7) Gemeenteraad van Leeuwarden; 8) bekrooningen der ingezonden voorwerpen op de Tentoonstelling te Joure.]

Door Z. M. is aan G. Bakker, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van notaris te Huizum (arr. Leeuwarden).

— Van Hallum wordt van dd. 11 dezer gemeld: Heden had alhier, onder begunstiging van zeer fraai weder, de aangekondigde harddraverij plaats. Van de 11 flinke aangegeven paarden gelukte het aan dat van den heer A. Wiggelema, van Oudebiltzijl, de overwinning te behalen, waarmede dit volksfeest in de beste orde tot aller genoegen afliep.

— Men schrijft ons uit Oenkerk: Saturdag jl. had alhier, onder begunstiging van het schoonste zomer-weder, de aangekondigde harddraverij plaats. Acht paarden, voor het meerendeel flinke harddravers, namen deel aan den wedstrijd, waarvan het eindelijk aan de zwarte merrie van den heer H. Haisma, te Bergum, gelukte de prijs te behalen, terwijl de bruine merrie van den heer H. Bouwer, te Gorredijk, het laatst mede in de baan was.

— Ingevolge art. 11 van het reglement voor het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord, zijn door den minister van marine, met den 1 October aanstaande, benoemd tot adelborsten der 3de klasse bij voormeld Instituut: H. de Jongh, P. Lijcklama à Nyeholt, E. Haitsma Mulier, L. Backer Overbeek, J. A. Vening en 35 anderen.

— Uit eene opgave van regeringswege blijkt, dat de rijksmiddelen, gedurende de zeven eerste maanden van dit jaar 1857, hebben opgebragt *f* 31,344,274.45, terwijl de opbrengst van gelijk tijdsverloop in het vorige jaar is geweest *f* 30,723,750.98½. Van de onderscheidene rubrieken hebben meer opgeleverd dan in 1856, de in- en uitgaande regten, de accijnsen, de waarborg, de posterij en de loterij; minder, de directe belastingen, en de indirecte belastingen.

— Van Harderwijk wordt gemeld, dat van 25 October 1856 tot 13 Augustus ll. van daar zijn vertrokken: naar Oost-Indie 2815 en naar West-Indie 317, te zamen 3132 man. Het gewone contingent is anders, in een geheel jaar, 1200 man.

— In de *Revue Politique* van de *Indépendance Belge* van 12 dezer leest men het volgende: Berigten uit 's Gravenhage melden, dat de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie geprotesteerd heeft tegen het in bezit nemen door de Engelschen van de eilandengroep Oua-Horn, gelegen op de grenzen der nederlandsche Bezittingen in de indische wateren. Deze groep bestaat uit verscheidene eilanden, waarvan de voornaamste zijn: de Kokos-eilanden of het eiland Neoulaboulabou, de Verraders-eilanden en het eiland Oua, het oostelijkste van de groep. Naar men zegt, is het protest in deze zaak vergezeld van eene uitvoerige memorie, strekkende om aan te toonen, dat de kleine Oua-Horn-archipel sedert 1680 regtens hollandsch eigendom is.

'S GRAVENHAGE, 15 Augustus. Had het Klassikaal Bestuur van 's Gravenhage, uitspraak doende in de zaak der bekende aanklagt, door de heeren predikanten Verhoef, du Cloux en Kraaijenbelt, tegen dr. J. Zaalberg Pz., predikant alhier ingebragt, de aanklagers *ontvankelijk* verklaard, en daarop hunne aanklagt als onregtmatig afgewezen, en teekenden de aanklagers daarop appèl van die uitspraak aan bij het Provinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland, thans verneemt men, dat gemeld Kerkbestuur, ter laatster instantie beslissende, het vonnis van het Klassikaal Bestuur van 's Gravenhage heeft *vernietigd*, op grond, dat de aanklagers hadden moeten verklaard worden *niet-ontvankelijk* in hunne aanklagt te zijn.

— Te Polsbroek is beroepen ds. J. A. Viëtor, predikant te Dantumawoude.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 Augustus.

NEDERLAND	W. Schuld	2½ pCt.	63⅜		RUSLAND	Obl. H. & Co 1798/1816		5 pCt.	105½
Dito	Dito	3 „	76¾		Dito	„	Dito 1828/1829	5 „	
Dito	Dito	4 „	96⅝		Dito	„	Dito	4½ „	
Dito	Amort.Sijnd.	3½ „			Dito	„	Dito	4 „	88⅛
Dito	Hand-Maats.	4½ „	155⅞		Dito	„	S. & Co.	4 „	87¼
SPANJE	Obligatien	1¼ „	25 1/16		OOSTENRIJK	Metalliek		5 „	75 13/16
Dito	Dito	3 „	42⅝		Dito	Nationale		5 „	77 13/16
Dito	Binnenl. 6/m.	3 „	37¼		Dito	bet. Amst.		5 „	87 1/16
PORTUGAL	Obligatien	3 „	46		Dito			2½ „	39⅜

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 101, 6de serie 101⅜, Portugal 3 pCt. (1856) 45⅝.

LONDEN, 17 Augustus. Consols 91¼.

LONDEN, 17 Augustus. Nieuwe Tarwe was 3/ hooger, oude Tarwe [illegible] met ruimen aanvoer. — Lijnolie 37/6. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4136 Runderen, 820 Kalveren en 24,620 Schapen, die allen iets beter in prijs waren. — Boter (friesche) 113/, (groninger) 87/.

AMSTERDAM, 17 Augustus. Rogge *f* 5, Boekweit *f* 10 lager. — Koolzaad op 9 vat op het najaar 82 p. v., op April 83 p. v. — Raapolie, vliegend *f* 47, op het najaar *f* 47¼.

LEEUWARDEN, 14 Aug. Boter *f* 46. Aanv. 1124 ¼, 268 ⅛ en 79 1/16 vat.
Kaas - 21 à *f* 28.50. Aanv. 8575 Ned. ponden.

De aanvoer van Vee en de besteede prijzen waren als volgt: 734 Runderen, als: 196 vette Koeijen *f* 118 à *f* 212, 279 melke *f* 65 à *f* 178, 21 vare *f* 68 à *f* 98, 59 Vaarsen *f* 75 à *f* 103, 28 Pinken *f* 35 à *f* 46, 16 Ossen *f* 90 à *f* 125, 18 Stieren *f* 48 à *f* 145, 117 vette Kalveren *f* 11 à *f* 46; — 635 Varkens, als: 39 vette *f* 46 à *f* 92, 497 vette Biggen *f* 20 à *f* 38 en 119 magere *f* 7 à *f* 25; — 792 Schapen, als: 414 vette *f* 14 à *f* 32, 25 melke *f* 10 à *f* 22, 124 weid *f* 7 à *f* 12, 8 Rammen *f* 12 à *f* 20, 185 Lammen *f* 5 à *f* 10, 36 magere Hamels *f* 4 à *f* 7, benevens 11 Werkpaarden *f* 28 à *f* 130. De handel in al het Vee was traag.

GRONINGEN, 14 Augustus. Tarwe met weinig handel, Rogge nagenoeg in een doen (er was een partijtje nieuwe ter markt van het bijzonder zware gewigt van 130 ℔), Boekweit 50 ct. lager te vergeefs aangeboden, Garst 10 ct. lager met weinig handel, Haver stil, Boonen onveranderd, Gort slap. — Van Koolzaad bedroeg de aanvoer ongeveer 600 last; de kooplust zeer gering zijnde, is tot iets lagere prijzen echter nog meerendeels onverkocht gebleven. — Raapolie *f* 47¼.

HET BESTUUR VAN DE HULPKAS VOOR ISRAËLIETEN alhier heeft de eer zijnen mede-Ingezetenen bekend te maken, dat door de Hooge Regering werderom goedgunstig toestemming is verleend tot het houden van eene VERLOTING van **voorwerpen van kunst en smaak**, waarvan de opbrengsten uitsluitend zullen dienen tot instandhouding van deze Instelling, en tot welk einde bereids *twee sierlijke Tafellampen*, als een geschenk van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, zijn ontvangen.

Hij noodigt ook nu weder zijne welgezinde Stadgenooten beleefdelijk uit, om deze verloting zoo veel mogelijk te willen helpen bevorderen, hetzij door het nemen van loten, hetzij door het inzenden van voorwerpen of, zoo het kan zijn, door beiden, waartoe de gelegenheid eerstdaags zal worden opengesteld, door het aanbieden van eene inteekeningslijst, zullende de voorwerpen ten huize van den mede-bestuurder, den Heer L. I. Reijzer, in de Groote Kerkstraat, *dankbaar* in ontvang worden genomen. *Namens het Bestuur voornoemd,*

Leeuwarden, den 31 Julij 1857. Dr. FRIJDA, *Voorzitter.*

, Ondertrouwd:
Dockum, J. HANSMA.
16 Augustus 1857. G. BLAAUW.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

, Bevallen van eene DOCHTER de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe C. VAN SMINIA — VAN HAERSMA BUMA.
Oudkerk, den 6 Augustus 1857.

, Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER A. K. DE JONG, geliefde Echtgenoote van
Heeg, 7 Augustus 1857. G. MANTINGH.

, Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER UWKJE BINNERTS, geliefde Echtgenoote van
Heerenveen, den 12 Augustus 1857. JELTE A. OVERDIEP.

, Bevallen van een welgeschapen ZOON TETJE W. HEERMA, Echtgenoote van.
Kl. Anjum, bij Berlikum, den 12 Augustus 1857. P. R. KLEITERP.

, Door Gods goedheid verloste voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, RINSKE G. HOBMA, geliefde Echtgenoot van
Workum, den 14 Augustus 1857. J. STEENSMA.

, Bevallen van een' ZOON A. G. MENALDA — DUTRIJ VAN HAEFTEN.
Leeuwarden, 17 Augustus 1857.

DRONRIJP, 7 Augustus 1857. Heden trof mij de treffendste ramp mijns levens, door het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, den Heer JOHANNES BARNARDUS SCHULTZE, in leven Notaris alhier, in den ouderdom van ruim 54 jaren. M. SIERSMA,
Geheel eenige kennisgeving. Wed. J. B. SCHULTZE.

, Heden overleed plotseling, aan de gevolgen eener Beroerte, mijne geliefde Echtgenoote HENDRIKJE OOSTINGH, in den ouderdom van 72 jaren en ruim 3 maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 40 jaren.
Gersloot, 9 Augustus 1857. L. BERKENBOSCH.

, Het Zoontje JEAN DANIEL, ons door Gods goedheid den 16 Julij geschonken, werd ons den 9 Augustus door zijne wijsheid ontnomen.
Wijnjeterp, J. A. C. F. REVEL.
den 9 Augustus 1857. J. J. C. C. HUBER.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, in den ouderdom van 47 jaren en 8 maanden, na eene hevige ongsteldheid van slechts twee dagen, tot bittere droefheid van mij en mijne twee Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot PIETER JOCHUMS POSTMA, Mr. Broodbakker alhier.
Veenklooster, den 9 Augustus 1857. J. G. TOLSMA,
Eenige kennisgeving. Wed. P. J. POSTMA.

, Na eene ongeveer halfjarige sukkeling ontsliep heden morgen omstreeks 11 ure, onze dierbare Moeder IJ. H. HARTMANS, Wed. van wijlen JOHS. E. VAN AISMA, in den ouderdom van 47 jaren en 8 maanden.
Beetgum, 10 Augustus 1857. H. J. VAN AISMA.

, Heden avond omstreeks tien ure overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren en 8 maanden, mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA T. DIJKSTRA. 59 jaren en 6 maanden mogt ik met haar door een hoogstgelukkigen echt verbonden zijn. Hoe dankbaar ik ook voor zulk een lang bijzijn mijne oogen ten Hemel sla, staar ik toch in mijne hooge jaren met diepen weemoed de ontslapene na, welke, naar ik hoop, door haar deugdzaam leven in betere gewesten zal zijn overgegaan.
Makkum, 11 Augustus 1857. THOMAS W. OVERMEER.
Familie en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Na achttien weken gesukkeld te hebben overleed heden morgen om zes uur de oudste Voordochter mijner Echtgenoote, METJE KEIMPES NIJDAM, in den ouderdom van elf jaren en elf maanden.
Dronrijp, den 11 Augustus 1857. D. H. JOUSTRA.
Algemeene kennisgeving. T. T. FOPMA.

, Heden morgen omstreeks tien uur overleed ten mijnen huize, mijn Broeder THOMAS LUITZENS STENSTRA, in den ouderdom van ruim 65 jaren, voorheen Landbouwer te Rien onder Lutkewierum.
IJtens, den 13 Augustus 1857. JITSKE L. STENSTRA.

, Na een langdurig, doch geduldig lijden ontsliep heden morgen omstreeks 9½ uur kalm en zacht mijne hartelijk beminde en innig geliefde Echtgenoote ANNA SJOERDS DE JONG, oud 22 jaar 10 maanden en 17 dagen.

Eenen korten tijd van slechts 15 maanden mogt ik met haar vereenigd zijn, mij nalatende een Dochtertje oud 13 weken.

Vertrouwende dat de hier verwelkte bloem in hooger sfeer tot rijpheid zal bloeijen lenigt mijne regtmatige droefheid. G. J. PIEKEMA,
Bornwerd, 13 Augustus 1857. *Onderwijzer.*
Eenige kennisgeving aan de talrijke Familie en veelvuldige Vrienden.

, Heden overleed, na een smartelijk, doch geduldig lijden, mijn dierbare Echtgenoot SIBLE IJ. IJPMA, in den ouderdom van vier en veertig jaren en ruim zeven maanden, waarvan ik ruim twintig in eenen genoegelijken echt met hem mogt doorbrengen. TRIJNTJE IJ. GALAMA,
Kimswerd, den 15 Augustus 1857. Wed. S. IJPMA.

** Ons lief Zoontje ABE, slechts ruim 10 maanden oud, werd ons heden zeer onverwacht door den dood ontrukt.

Metslawier, den 15 Augustus 1857. — T. HESLINGA, *Onderw.* T. G. VAN DER MEER.

Algemeen berigt.

** Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, daar ik heden avond per telegraaf de hartverscheurende tijding ontving, dat mijn geliefde Echtgenoot W. OUDEBOON, varende op de Engelsche Stoomboot *de Magnet*, van Harlingen op London vice-versa, tusschen Harlingen en het Nieuwediep is over boord gevallen en dat het, na vele moeite te hebben aangewend, niet heeft mogen gelukken hem te redden. Diep wordt hij betreurd door mij en mijne 7 Kinderen, die bijna allen te jong zijn, om dit zoo groot verlies te beseffen. Hulp en troost van God, bijstand van hen, die den overledene als een werkzame en getrouwe Vader voor zijn gezin eene reeks van jaren hebben gekend, doen mij eenigermate troosten — daar de Heere zegt: *Ik ben een God en Vader voor Weduwen en Weezen.*

Harlingen, 15 Augustus 1857. — T. J. JAGER, Weduwe W. OUDEBOON.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 11den tot en met den 17 Augustus 1857 aangegeven: 9 Geboren. 13 Overleden. Gehuwd 2 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE SNEEK waarschuwen elk en een iegelijk, om gedurende het **uitdiepen** *van een gedeelte van het Vaarwater* **de Geeuw** *onder* **Sneek, *niet te ZEILEN*** van af de **Stad** tot de Opvaart naar de **Zoutkeet,** noch van daar naar de Stad.

Sneek, den 12 Augustus 1857. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* WOUDA. *De Secretaris*, HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOLSWARD maken bekend, dat de **KERMIS** of **JAARMARKT**, op welke geene Bedelaars, Rijfelaars, Hazardspelen of Loterijen om gewin van Geld, Goud en Zilver zullen worden toegelaten, dit jaar zal aanvangen op **Maandag den 24 Augustus e. k.** en zal eindigen op **Vrijdag den 4 September** daaraanvolgende, telkens des morgens ten *acht* ure;

dat de plaatsing van Kramen, Disschen, Tenten, enz. zal mogen beginnen op Zaturdag den 22 Augustus e. k., en de wegruiming van die voorwerpen zal moeten zijn geschied vóór Zondag den 6 September daaraanvolgende;

dat de **PAARDENMARKT** zal worden gehouden op **Maandag den 24 Augustus e. k.**, en niet op *Woensdag den 26 dier maand*, zoo als in onderscheidene Almanakken is vermeld;

dat Ondernemers van publieke vertooningen enz., zoomede de Kramers, die voor hunne Tenten, Kramen of Disschen eene plaats verlangen, op de pleinen of gronden, stads eigendom zijnde, of gedurende de Kermis aan het openbaar gezag opgedragen, zich tijdig ter bekoming daarvan in persoon of met vrachtvrije brieven, onder opgave der lengte en breedte van Tent, Kraam of Disch, zullen moeten aanmelden aan het Commissariaat van Politie.

Bolsward, den 12 Augustus 1857. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. HAITSMA MULIER. *De Secretaris*, S. W. FENNEMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GAASTERLAND Herinneren:

a. dat de jaarlijksche **PAARDENMARKT** op de Wildemarkt invalt op Donderdag den 20 Augustus 1857;

b. dat op Woensdag den 19 Augustus 1857 de Kramers, en alle, wie hun bedrijf op de Wildemarkt Donderdag en Vrijdag den 20 en 21 Augustus 1857 wenschen uit te oefenen, genoodigd worden zich aan te melden op het Gemeentehuis te Balk, opdat aan elk hunner worde aangewezen zijne standplaats op de Wildemarkt;

c. dat de **Balkster JAARMARKT** invalt op Maandag, Dingsdag en Woensdag den 24, 25 en 26 Augustus 1857;

d. dat de eerste dag der wekelijksche **HERFST BEESTEMARKT** te Balk invalt op Woensdag den 26 Augustus 1857.

Balk, den 5 Augustus 1857. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* Bij des Burgemeesters afwezigheid ten gevolge zijn lidmaatschap der Eerste Kamer der Staten-Generaal, *De eerste Wethouder*, J. DE JONG. *De Secretaris*, W. J. HEMSING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE roepen, bij deze. op, de Onderhoudpligtigen (welke volgens den bestaanden Legger zijn, wat betreft de dierschudding, de eigenaren van de belendende vastigheden. en wat het overige gedeelte betreft, de eigenaren van gebouwde en ongebouwde Eigendommen in genoemde Gemeente) van de Oude en Nieuwe Heidenschapster Vaarten, loopende voor een gedeelte, op de scheiding tusschen deze Gemeente en die van Workum, om te compareren ten Gemeentehuize te Koudum, op Zaturdag den 22 Augustus 1857, des voormiddags ten tien ure, ten einde, uit hun midden te benoemen twee GECOMMITTEERDEN, tot de Slatting van genoemde Vaarten, en te besluiten over een voorstel van het bestuur van den Heidenschapster-Polder, betrekkelijk die Slatting.

Koudum, den 10 Augustus 1857. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* K. TJEBBES. *De Secretaris*, T. PLANTENGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL convoceeren, ten verzoeke der betrokken Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van *Firdgum*, in de Herberg op Dijkshoek aldaar, tegen Dingsdag den 25 dezer maand, 's voormiddags ten elf uur, om op te nemen en te sluiten de Kerkvoogdij-Rekeningen voor 1855 en 1856, vast te stellen de Begrootingen dier Administratie voor 1857 en 1858, en een KERKVOOGD voor den aftredende te benoemen.

Sexbierum, den 11 Augustus 1857. — *Burgemeester en Wethouders voormoemd,* COLLOT D'ESCURIJ, *Burg.* E. J. ALTA, *Secr.*

SLATTING.

DE GECOMMITTEERDEN uit de Onderhoudpligtigen tot bevordering der Slatting van een gedeelte der *Moezel*, gelegen in de gemeenten Idaarderadeel en Rauwerderhem, ter lengte van p. m. 1000 el, gedenken, op Donderdag den 20 Augustus e. k., 's voormiddags 10 ure, ten huize van Herre Aukes Wartena, op de Drie Romers onder Roordahuizum, aan te besteden: Het DROOGHOUDEN en SLATTEN van een GEDEELTE van bovenvermelde VAART. Het Bestek en de Voorwaarden liggen inmiddels ter inzage van gegadigden ten huize van H. A. Wartena voornoemd, zoomede ten Gemeentehuize van Rauwerderhem.

WEG VAN SLOTEN NAAR TERBANDSTERSCHANS.

DE COMMISSIE voor het leggen van een Kunstweg van *Sloten* naar *Terbandsterschans* brengt ter openbare kennis, dat die Weg voor de **passage** is **OPENGESTELD,** *met uitzondering alleen* van het gedeelte, strekkende van „*het Huis ter Heide*" tot *Joure*, 't welk, tot nadere aankondiging, is **GESLOTEN** voor de **passage** met rijtuigen en vee.

Joure, 11 Augustus 1857. — *De Commissie voornoemd,* G. W. C. D. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG, *Voorzitter.* W. B. VAN DER VEEN, *Secretaris.*

TURFBESTEDING.

ARMVOOGDEN van Ee gedenken aan te besteden: 400 Ton BAGGER- en 200 Ton LANGE TURF.

Gegadigden worden verzocht hunne Monsters, minstens 5 Turven, in te leveren op Donderdag den 27 Augustus 1857, vóór 1 uur, bij den Kastelein GANZINGA te Ee.

VAARTSLATTING.

OP Zaturdag den 29 Augustus 1857, des namiddags 3 uur, zal, in de Herberg te Hartwerd, worden aanbesteed: De OPSLATTING van de **Opvaart**, loopende uit de *Oldecloostervaart* tot *aan-* en *om* het Kerkhof te *Hartwerd*, lang 1307 ellen, en zulks in 6 perceelen.

De aanwijzing zal plaats hebben op denzelfden dag, des morgens ten 10 ure, beginnende bij het Kerkhof, terwijl het Bestek in de gemelde Herberg ter lezing ligt.

AANBESTEDING.

OP Dingsdag den 25 Augustus 1857, des nademiddags 3 uur, zal door A. H. TROMP te Woudsend en T. S. VAN DER LEIJ te Langweer, in de Herberg *de Nieuwe Aanleg*, aan den Straatweg van Sneek naar de Lemmer, nabij de Wellebrug, worden aanbesteed:

Het **maken** van een' **kapitalen** POLDERDIJK, aan den Straatweg, nabij de Wellebrug, ter lengte van 890 el.

De Bestekken liggen ter lezing in de Herbergen: te *Sneek* bij Sevensma; *Lemmer* in de Wildeman; *Tjerkgaast* bij Spannenburg; *St. Nicolaasga*, *Scharsterbrug*, *Woudsend*, *Heeg*, *Hommerts* en *de Nieuwe Aanleg* aan den Straatweg bij de Wellebrug. — De aanwijzing in loco geschiedt op den dag van de aanbesteding, des voordemiddags 10 uur.

DE Notarissen J. G. VAN BLOM te Dragten en H. DOUMA te Gorredijk zullen, op Donderdag den 20 Augustus 1857, 's avonds te 6 uren, ten huize van den Logementhouder Jonker te Dragten, publiek, bij den finalen palmslag, presenteren te verkoopen:

Een HUIS en SCHUUR, gekwoteerd met letter F no. 2, met **Hiem en Hof,** staande en gelegen aan den Straatweg te Noorder-Dragten, met elf stukken **Bouw-, Weid- en Hooiland,** tusschen de Dwarsvaart en de Dreit, aldaar, te zamen groot 14-88-80; waarop, in perceelen, geboden is *ƒ* 13,574.

DE Notarissen VAN BLOM en ATTEMA te Dragten zullen, na bekomen regterlijke magtiging, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene aanzienlijke KOOPMANS- en WINKEL-HUIZINGE, met Graanzolders, SCHUUR en PAKHUIS, en 7 uitmuntende kampen **Land,** staande en gelegen bij het Verlaat onder Ureterp, te zamen groot 7-35-44.
2. Het daarnevens staande VERLAATSHUIS, en het tusschen deze panden nieuw gebouwde WAGEN- en PAKHUIS.
3. Twee HUIZEN bij het Ureterper-Verlaat, onder Dragten.
4. Drie HUIZEN aan de Vaart, onder Ureterp.
5. Tien kampen LAND aldaar, te zamen groot 3-71-60.
6. ¾ in een BOSCH, te Zuider-Dragten, groot ongeveer 1 bunder.
7. ½ van drie kampen LAND, bij de Meerewijk te Noorder-Dragten, groot 3-08-60.
8. Drie ZITPLAATSEN in de Kerk der Hervormde Gemeente van Dragten.
9. Ongeveer 50 bunders ONDERGRONDEN, te Opende, in de provincie Groningen, bij Topweer en Trimunt.
10. Het snelzeilend SCHIP *de Koopman*, met drie stel Zeilen en verderen compleeten Inventaris.

Alles eigen aan den Heer W. O. van der Meer c. s., en breeder omschreven bij verkoopboekjes.

De veiling dezer goederen zal plaats hebben op Woensdag den 26 Augustus 1857, 's namiddags te 2 uren, in het Verlaatshuis te Ureterp, bij Geeuke van der Heide.

ZATHE EN LANDEN TE WOLVEGA.

DE Notaris G. ATTEMA te Oldeberkoop zal, op Woensdag den 26 Augustus 1857, des nademiddags om 4 uur, ten huize van den Logementhouder Kopfer te Wolvega, bij voorloopige toewijzing, onder uitloving van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE en SCHUUR, HOVINGE en BRINK, staande en gelegen ten Oosten van- en onmiddelijk aan den dorpe Wolvega, met de daarbij gebruikt wordende twee losse stukken HOOILAND, gelegen te Oldetrijne, — bestaande voorts in Wei-, Bouw- en Hooilanden en beste Boschgronden, zamen groot ruim 70 bunders, waaronder ruim 18 bunders Hooiland, van uitmuntende en ter vergraving geschikte Klijn voorzien en gelegen bij de Linde; alles zoodanig door Sieger Hooisma als huurder wordt bewoond en gebruikt, en op de gebruikelijke tijden in 1858 te aanvaarden. — Verdeeld in 32 perceelen.
2. Twee MANS- en twee VROUWEN ZITPLAATSEN in de Hervormde Kerk te Wolvega.

Alles breeder bij Verkoopboekjes omschreven, die bij opgenoemden Notaris, zoomede bij den Heer P. J. SCHELTINGA te Wolvega, zijn te bekomen.

HOUTVEILING BIJ DE GAZ-FABRIJK TE *LEEUWARDEN.* — De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal, op Vrijdag den acht en twintigsten Augustus achttien honderd zeven en vijftig, des morgens ten tien uur, ten huize van F. Boermans, Logementhouder te Leeuwarden, tegen gereede betaling verkoopen: Eene mooije partij VUREN PLANKEN van 51, 57, 62 en 68 palmen lengte en verschillende zwaarte, GREENEN RIB, 44 streeps GREENEN PLANKEN, beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN, SCHROOTEN, enz.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor zeven aaneenvolgende jaren, in te gaan Petri en Mei 1858: Eene **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE en SCHURE c. a., in het Klooster te Poppingawier, groot 28 bunder 90 roede (78½ pond.), alles Greidland; nu bewoond en bemeijerd wordende door Haring Wabes Jellema en Sijtske Thijsses van Dijk. Conditien te vernemen en de briefjes franco in te leveren bij den Heer P. VAN EIJCK te Joure, vóór of op 1 September 1857.

AANBESTEDING

bij geslotene briefjes: Het **bouwen** van eene BURGER-HUIZINGE, aan den Nieuwen Grindweg onder Dongjum, waarvan het Bestek en de Teekening ter inzage liggen bij den Kastelein Haitsma aldaar. Aanwijzing van het werk den 20 Augustus, des nademiddags vier uur; en de briefjes franco in te leveren bij Auke Rouwerda, Landbouwer onder Dongjum, den 24 Augustus e. k.

AANBESTEDING

eener STELPHUIZINGE bij **geslotene briefjes**, op de Plaats van N. J. Lankhorst in *de Hommerts*, waarvan Bestek en Teekening liggen ten huize van S. Bokma te Sneek, van den 20 tot den 25 Augustus 1857. De briefjes franco aan den Besteder vóór den 27 dezer maand. Aanwijzing op de Plaats den 24sten, 's morgens van 9 tot 12 ure.

ALLE diegene, welke iets te vorderen hebben van E. T. HALBERTSMA, Koopman te Nes, worden verzocht daarvan franco opgave te doen ten Kantore van Mr. J. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, vóór den 22 Augustus e. k.

DE Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat de TABAK 5 Cts. per Ned. pond is **verhoogd.**

Bolsward, 14 Augustus 1857. — J. H. BROUWER.

VOORBEHOED- EN GENEESMIDDEL TEGEN DE VARKENSZIEKTE.

DE Apotheker VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, verzendt bovenstaand middel, sedert verscheiden jaren, met steeds toenemend gunstig gevolg. — Hetzelve wordt in flesschen afgeleverd voor 75 cents, hetgeen juist berekend is voor *één* Varken; terwijl het gaarne door die beesten wordt genuttigd, is het tevens zeer gemakkelijk in het gebruik. — Voorts is het tot *heden* aan niemand in commissie verzonden geworden, reden waarom een ieder attent wordt gemaakt, op het daarbij zijnde berigt en op zijn naam in het lak.

DE ZALF en PILLEN van HOLLOWAY *zijn een uitmuntend middel voor de* ***Roos.*** Afschrift van eenen brief van den heer Yeates, te Sussex, gedagteekend 4 October 1852, aan den Professor Holloway; „Mijnheer! Deze dient om u te verklaren, dat ik sedert drie maanden eene hevige Roos aan het been had, waartegen alle aangewende middelen niets baat. Men gaf mij den raad uwe Zalf en Pillen te beproeven, en de diëet of den leefregel te volgen, die daarbij is voorgeschreven. Dit had dan ook het beste gevolg en ik genas volkomen. Ik heb uwe middelen sedert aanbevolen aan eenige anderen in gelijke gevallen, welke eveneens hersteld zijn.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *ƒ* 0.80, *ƒ* 1.85, *ƒ* 3, *ƒ* 6.75, *ƒ* 13.50, *ƒ* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

HULP VOOR ALLEN,

die aan maagkramp, slechte spijsvertering, verstoppingen, diarrhæa, roode loop, aanbeijen, maagpijn, maagwater, winden, opgezetheid, hartkloppingen, loomheid, lusteloosheid, duizeligheid, verzwakkingen en de honderd andere ziekten lijden, die uit eene gedesorganiseerde spijsvertering voortspruiten,

biedt de **REVALENTA ARABICA.**

Hoe dikwijls werd vroeger niet dit eenvoudig middel voorbijgezien en de hulp ver af en op kostbare wegen gezocht. Thans is de **REVALENTA** zoo gunstig bekend, dat de meeste lijders er bij de eerste onpasselijkheid mede beginnen en zich dadelijk voor goed en in den grond genezen.

Het kan niet te veel gezegd worden, de meeste ziekten ontstaan uit slechte spijsvertering, uit de eene of andere stoornis in de toebereiding der sappen, en kunnen dus door DU BARRY'S REVALENTA ARABICA genezen worden. Het gebruik daarvan kan nooit, in welk geval ook, eenig kwaad doen, de toebereiding is eenvoudig en de smaak kan voor iedereen lekker zijn, men maakt ze aan met room, wijn, zout of suiker, ieder naar zijne verkiezing, men zorge echter vooral dat ze

GOED GEKOOKT WORDT,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiksaanwijzing, die bij iedere Bus los afgegeven wordt en zorge dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De **REVALENTA** is te verkrijgen in onderstaande Dépôts voor 87½ Cent, *f* 2, *f* 3.50, *f* 8 en *f* 16.

Er zijn vele nagemaakte soorten, men lette er op, dat men DU BARRY'S REVALENTA koope.

De Vrouw van T. OOLMAN, Landbouwer te Voorst, is door de **Revalenta** van koorts, waterzucht en algemeene verzwakking genezen. Mevrouw DE VRIES, op het Zieken te 's Hage, van maagkramp en keelpijn. Een jong Meisje te Keppel, van tering en bloedopgeven. De Heer BOISGONTIER te Parijs, van maagontsteking (gastrite) en zijne Vrouw van eene ernstige leverziekte. De Dochter van den Heer MARSTON te Jersey, van verlies van geheugen en zwakke geestvermogens. De Burggraaf Lord CHUCK in Toscano, van jicht, verouderde hoofdpijn en gebrek aan geheugen.

Amsterdam, Verkoophuis: Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dedemsvaart, H. L. v. d. Vegt; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harderwijk, Wed. Tijgoff; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Heerenveen, J. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Sneek, P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

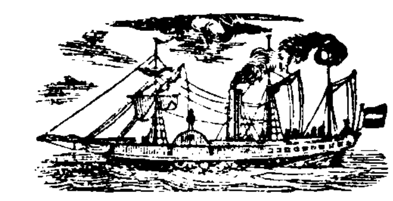

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 22 Augustus.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 17 Augustus 1857.

BILLARD-PARTIJ

in de Societeit de HARMONIE te BOLSWARD,

op MAANDAG den 24 AUGUSTUS 1857.

PRIJS en PREMIE nader te bepalen.

Tot deze partij worden alle liefhebbers, buiten de stad woonachtig, uitgenoodigd. De aangifte vóór 10 ure 's voormiddags ter plaatse voornoemd.

S. F. HIEMSTRA, *Logementhouder.*

HARDDRAVERIJ TE BOLSWARD MET PAARD EN CHAIS,

op Dingsdag den 1 September a. s.,

(PRIJS en PREMIE nader te annonceren)

waartoe Paarden zullen worden toegelaten, die tot genoegen van Keurmeesters zijn en niet meer dan één Prijs hebben gewonnen (uitgezonderd driejarige).

Aangifte en keuring 's middags 12 uur, bij den Logementhouder S. F. HIEMSTRA aldaar.

HARDDRAVERIJ EN GALOPPARTIJ TE BALK.

Met toestemming van het Gemeentebestuur van Gaasterland gedenken de Kasteleins en eenige Liefhebbers te laten Verharddraven:

Op Maandag den 24 Augustus e. k., bij J. SCHAAFSMA:

Een fraai bewerkte ZILVEREN TABAKSPOT en DITO KOMFOOR,

door Paarden, die niet meer dan twee Prijzen onder den man hebben gewonnen, uitgezonderd driejarig.

En op Woensdag den 26 Augustus, bij R. HOEKSTRA, te laten Vergalopperen:

Een fraai ZILVEREN INKTSTEL.

Alle Paarden zullen worden toegelaten.

Aangifte voormiddags 11 uur, Draverij ten 2 uur, bij bovengenoemde Kasteleins.

Harddraverij te Marum,

provincie Groningen,

OP **ZATURDAG** DEN **22 AUGUSTUS 1857,**

om ***een extra fraaije ZILVEREN TABAKSPOT met DITO KOMFOOR,***

door Paarden, welke niet meer dan drie Prijzen onder den man hebben gewonnen.

Aangifte bij M. J. DIJKSTRA.

De gewone jaarlijksche **HARDDRAVERIJ** te ***VEENDAM*** op **Maandag 7 September e. k.,** bij gelegenheid der Tentoonstelling van de Maatschappij van Landbouw in de provincie *Groningen.*

Tegen **behoorlijk salaris** wordt op een NOTARIEEL KANTOOR een KLERK gevraagd. Adres PAULIDES, Boekhandelaar te Heerenveen. Brieven *franco.*

HULP-ONDERWIJS.

Men vraagt voor de openbare School te Hollum op Ameland eenen ONDERDERMEESTER van den 2den of 3den rang, om den 1 Januarij 1858 in functie te treden, tegen een jaarlijksch inkomen van *f* 175.

Adres, liefst in persoon, bij den Heer M. PRUIM, School-Opziener te Dokkum.

Een KUIPERSKNECHT, die het **Botervatmaken** verstaat, kan dadelijk werk bekomen tot den 12 Mei 1858 bij IJ. CUPERUS te Oudkerk.

In de **GROF- en ANKERSMEDERIJ** te Woudsend zijn steeds voorhanden beproefde Eng. KETTINGEN, 1ste kw., beste Eng. ANKERS, 1ste kw., alles tot zeer billijke prijzen. — Aldaar kan ook een bekwaam SMIDSKNECHT voortdurend werk bekomen.

L. A. TROMP.

Een ongehuwde KOORNMOLENAARSKNECHT, zijn werk verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij L. SMIT te Balk.

S. A. DE VRIES, Mr. Bakker te Hallum, verlangt een BAKKERSKNECHT, die zijn werk geheel of ten deele verstaat.

ADRES-KANTOOR.

Een fatsoenlijk JONG MENSCH, P. G., 5 jaren in den handel werkzaam geweest zijnde en van de beste getuigschriften voorzien, eene goede hand schrijvende en niet onbekend met het boekhouden, zag zich gaarne met November e. k. in eene Kruideniers-, Grutters- of andere Affaire als Kantoorbediende geplaatst. — Adres met franco brieven onder letters A. Z., bij

Leeuwarden. ERVEN P. DE VRIES Pz., *bij 't Stadshuis.*

In eene kleine Burgerhuishouding ten platten lande, vraagt men eene fatsoenlijke DIENSTBODE boven de 30 jaar, die bij haar gewone werk zich in staat rekent des gevorderd de huishouding ook te kunnen besturen. — Bewijzen van trouw, eerlijkheid en goed gedrag en *franco brieven* onder lett. N. bij den Boekh. W. COOL v. BOKMA te Sneek.

Er wordt verlangd, om dadelijk in dienst te treden, eene BINNENMEID, van middelbaren leeftijd, bij voorkeur die *buiten* gediend heeft, Protestantsche Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien. — Men adressere zich in persoon of met *franco* brieven bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA te Dokkum.

Wie een LAM **vermist,** kan hetzelve, tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij de Wed. J. T. VISSER, op Tjeentgum onder Jorwerd.

VERKOOPING

van SCHILDERIJEN, BOEKEN, ENZ.

Op DINGSDAG 25 AUGUSTUS e. k. en volgende dagen zullen de Boekhandelaars G. D. & G. THEOD. BOM, te Amsterdam, in het *Locaal voor Publieke Verkoopingen*, op den Singel bij de Gasthuismolensteeg, F 384, publiek verkoopen:

1°. Eene *belangrijke collectie* **SCHILDERIJEN,** waaronder van de volgende beroemde Meesters, als:

J. Asselijn, D. Barendsen, P. v. Beer, C. Boga, P. A. Blaauw, A. Boonen, P. Bordonk, S. Bronne, J. Buma, D. v. d. Burg, R. Camphuysen, H. Carre, E. v. Drielst, G. v. d. Eeckhout, C. J. Ferguson, H. Goltzius, J. v. Gool, J. v. Goyen, J. Hackaert, S. Heemskerk, Hilverdink, C. Holstein, C. en M. de Hondekoeter, G. Honthorst, J. v. Huysum, R. Keyert, A. D. Lust, G. Metzu, M. Mierevelt, J. J. M. en K. Molenaar, H. Mol, H. Mommers, E. Murant, J. H. Nicolay, D. Nottema, A. v. Ostade, C. Poelenberg, Rembrandt van Rijn, Th. Rombouts, W. P. Ruwersma, R. Savery, P. Schotanus, H. v. d. Straaten, E. Stuven, J. H. Stijr, R. v. Troyen, J. B. Tijssens, D. Vinkenboons, A. de Vois, H. K. Vroom, C. Wanten, J. de Wit, C. Wynands en anderen.

2°. **1480** Exemplaren van de **LATIJNSCHE SPRAAKLEER** door Dr. A. W. DE KLERCK, en 1 Rudimenta der Latijnsche Taal, door Mr. A. J. J. BAKE. *Met het regt van Kopij.* Een en ander nagelaten door wijlen den Heer **H. C. SCHETSBERG,** te Leeuwarden, en

3°. Eene aanzienlijke Verzameling uitmuntend geconditionneerde

BOEKEN

in diverse vakken van Geleerdheid, Wetenschap, Kunst en Smaak, waarbij hoogst zeldzame geschrevene Stukken en kostbare Werken sorteren.

Verder fraaije PRENTWERKEN, TEEKENINGEN, PRENTEN, uitmuntende MUZIEK, RARITEITEN, LIEFHEBBERIJEN, INSTRUMENTEN, BOEKENKASTEN, enz.

Nagelaten door wijlen den Heer **M. J. RICARDO** en door een voornaam **REGTSGELEERDE,** beiden alhier overleden.

De CATALOGUSSEN zijn op *franco aanvragen* verkrijgbaar à 10 Cents bij G. D. en G. THEOD. BOM.

ALLES TE ZIEN op ZATURDAG en MAANDAG 22 en 24 Augustus, op den SINGEL, F 384.

*** G. T. N. SURINGAR, Boekdrukker en Boekverkooper op de Kelders, in den Rotterdamschen Erasmus te Leeuwarden, geeft uit en heeft bij alle Boekverkoopers verkrijgbaar gesteld:

WET OP HET LAGER ONDERWIJS,

benevens den inhoud van de daarin aangehaalde Wetsbepalingen en een Register op het geheel, gedrukt in het formaat der *Schoolverordeningen* voor Friesland, door J. H. BEHRNS. . . . . Prijs **10** Cents.

Dezelfde heeft mede alom verkrijgbaar gesteld:

WET OP DE JAGT EN VISSCHERIJ,

in **zakformaat.** . . . . Prijs **10** Cents.

REGLEMENTEN VOOR DE NED. HERVORMDE KERK,

zoowel allen afzonderlijk als gezamenlijk met degenen die nog volgen zullen verkrijgbaar.

*** GRATIS

geven VAN DRUTEN en BLEEKER te Sneek uit:

WET OP HET ONDERWIJS,

voor de koopers van hunne uitgaaf der NEDERLANDSCHE STAATSWETTEN.

GOEDKOOPE uitgaaf met **GROOTE DUIDELIJKE LETTER** à 90 Cts. en *f* 1.20 gebonden, waarvan nog eenige weinige exx. verkrijgbaar zijn.

Mede geven zij uit:

WET OP HET **ONDERWIJS** . . . . 10 Cents;
WET OP DE **JAGT en VISSCHERIJ** . . . . 10 Cents,
en de overige Staatswetten in **afzonderlijke uitgaven,** à 10 en 20 Cents.

*** Bij BROESE & COMP. te Breda, komt heden van de pers en is alom te bekomen:

G. H. VAN SENDEN,

De Evangelieprediker een Gezant van Christus.

Leerrede bij de bevestiging en inwijding van

W. C. VAN SENDEN,

tot Predikant te Donkerbroek, Haule en Haulerwijk. — Prijs *f* 0.30.

*** Bij GEBRS. VAN ES te *Amsterdam*, B. MULDER en H. KUIPERS te *Leeuwarden*, is verschenen van **S. SAMEHTINI:**

A BAS LA CRINOLINE!!!

Cris de Guerre Valse pour le PIANO-FORTE. Prix **60** Cents. 4 *pages.*

LE PRINCE IMPÉRIAL.

Polka-Brillante, pour le Piano-Forte, *richement illustré*, avec les portraits de la famille impériale. Prix *f* **1.** 6 *pages.*

GACIER-GALOP.

Pour le Piano-Forte. Prix **80** Cents. 4 *pages.*

DE AZTEKEN EN AARDMANNETJES.

Polka Mazurka, met 4 gel. Portretten der Azteken en Aardmannetjes. **4de DRUK.** — Prijs **60** Cents.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 Augustus 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 12.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 215.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 215.00.

Leeuwarden,
den 15 Augustus 1857.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
C. J. VAN DER VEEN, *L. C.*

BERIGT VOOR DE SCHEEPVAART.

Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de **scheepvaart** in het geslatte gedeelte van het vaarwater de *Scharsterrijn*, van uit de *Houttoom* tot even bezuiden de *Scharsterbrug*, op heden wederom is **GEOPEND.**

Leeuwarden,
den 17 Augustus 1857.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
C. J. VAN DER VEEN.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 10 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 8 tot en met den 14 dezer:

1. 35 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Doniawerstal 7, Franeker 1, Franekeradeel 2, Gaasterland 2, Hennaarderadeel 2, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Leeuwarderadeel 1, Rauwerderhem 3, Smallingerland 1, Wonseradeel 9, Workum 1 en Wijmbritseradeel 2, en 21 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Barradeel 1, Doniawerstal 4, Franeker 1, Franekeradeel 1, Idaarderadeel 2, Leeuwarden 2, Leeuwarderadeel 2, Menaldumadeel 2, Rauwerderhem 1, Sloten 1, Utingeradeel 1 en Wonseradeel 2, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 6003;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Luitzen IJmkes Kingma, te Jellum; Doeke Hendriks Oostra, te Beers; Jan Tjeerds Bosma, te Hijlaard; Nanne Johannes Osinga, te Sint Jacobi-Parochie; Rein Andries Annema, te Legemeer; Eelke Egberts Bouwhuis, te Doniaga; Sjoerd Lieuwes Zevenhoeken, te Midlum; Eibert Rinzes Hoekstra, te Balk; Jan Harmens de Lange, te Nijemirdum; Sjoerd Jiskes Roorda, Sjoerd Jans Roorda en Sied Sipkes Dorhout, allen te Warga; Dirk Jeltes Wiersma, te Burum; Bauke Laskewitz, te Leeuwarden; Klaas Watzes van der Weijde en Pieter Jacobs Andringa, beide te Wirdum; Sieds Piers Gosliga, te Boxum; Jacob Freerks Hoekstra, te Blessum; Sijtze Siebren Sijbrandij en Freerk Johannes Sijtsma, beide te Poppingawier; Sjouke Thaekes Dijkstra, te Akkrum; Bauke Jogchums van der Wal en Hessel Jackles Tacoma, beide te Witmarsum; Tjeerd Hibma Wijnstra, te Wons; Catrinus Oneïdes, te Exmorra; Bauke Sjoerds de Witte, te Schettens; Pieter Wiebes Tolsma, te Gaast; Durk Tjeerds Zijlstra, te Uitwellingerga, en Sijtze Baukes van der Velde, te Heeg;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Douwe Feddes Teernstra en Simme Tjipkes Andringa, beide te Tirns; Taeke Rientzes Huitema, te Abbema; Willem Geerts Atsma en Gerrit Atzes van der Leij, beide te Uitwellingerga; Jan Reins Lolkema, te Oudega (Wijmbritseradeel); Sjoerd Atzes Joustra, te Oppenhuizen; Wiebren Doedes Jaarsma, te Tjerkgaast; Durk Oedsma, te Grouw; Sjoerd Douwes de Jong, te Warga; Gerardus Bruining, te Franeker; Jochum Andeles Andringa, IJde Meijes Terpstra en Klaas Gerbens Pel, allen te Wirdum; Dirk Aukes Algra, onder Lekkum; Tjitze Pieters Fierstra, onder Jelsum; de Weduwe Tjitze Oebles Tjitzes, te Akkrum; Jacob W. Leeman, te Arum; Tjalke J. Talsma, te Exmorra; Pieter K. Bangma, te Witmarsum; de Weduwe Sjoerd A. Bokma, te Hartwerd; Marten F. Weerstra, te Wons; Feddrik van der Meij, te Dokkum (in eene Weide onder Aalzum); Anne Doedes Boersma, onder Dronrijp; Geert H. Zwaagstra en Teunis E. Bootsma, beide te Sneek; Tjebbe Klazes Boonstra, te Burum; Jeip Sijbes Hoekstra, te Akkrum; Reinder Folkerts Rispens, te Edens; Gerrit Harmens Abma, te Cubaard; Ruurd Rienks Sijbrandi en Foppe Oebles Smeding, beide te IJtens; Klaas Ulbes Noordenbos, te Wommels; Jan Minnerts van der Vlugt, te Dragten; de Weduwe Jacob Johannes Zijlstra, te Bolsward; de huisvrouw van Siebe Hendriks van der Meulen, vroeger Weduwe Hendrik Tjittes Prins, te Molkwerum; Jan Jacobs Roda, te Leeuwarden; Watze Watzes Bosma en de Weduwe Cornelis Tjebbes Witteveen, beide te Snikzwaag, en de Weduwe Foppe Gerbens Huitema, te Westermeer.

Leeuwarden,
den 17 Augustus 1857.

De Gedeputeerde Staten van Friesland,
C. J. VAN DER VEEN, *L. Voorz.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

BEKENDMAKING.

De **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS** van *Leeuwarden* brengen, bij deze, ter k[illegible]is voor het algeme[illegible] de Rekening en Verantwoording van den Gemeente-Ontvanger, over de[illegible]van 1856, gedurende veertien dagen, in de Secretarie, ter inzage is ne[illegible]d en aldaar, in afschrift verkrijgbaar gesteld, tegen betaling der kosten.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DIRK ZEPER, *L. B.*

Leeuwarden,
den 17 Augustus 1857.

De Secretaris,
M. S. DE WAL.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de eerste helft van de maand Augustus 1857, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe..	Witte ..	*f* 9.25	de mudde.	Boter	....	*f* 1.14	het pond.
	Roode ..	„ 0.00	„ „	Vleesch .	Koe......	„ 0.52½	„ „
Rogge		„ 7.12½	„ „		Kalfs.....	„ 0.00	„ „
Gerst ...	Vroege.	„ 5.75	„ „		Schapen ..	„ 0.43	„ „
	Late ...	„ 0.00	„ „	Varkens-vleesch ..	Versch ...	„ 0.65	„ „
Boekweit.........		„ 7.90	„ „		Gerookt ..	„ 0.92½	„ „
Haver		„ 3.75	„ „	Aardap-pelen....	Vroege ...	„ 2.30	de Mudde.
Witte Boonen		„ 0.00	„ „		Late	„ 0 00	„ „
Erwten..	Witte ..	„ 0.00	„ „	Zaad....	Kool	„ 14.25	„ „
	Groene .	„ 0.00	„ „		Raap.....	„ 0.00	„ „
	Graauwe	„ 0.00	„ „		Lijn.....	„ 11.50	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden,
den 17 Augustus 1857.

De Burgemeester,
DIRK ZEPER, *L. B.*

's GRAVENHAGE, 14 Augustus.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Het ontwerp van wet ter regeling van het geneeskundig bestuur, 't welk dezer dagen bij de Tweede Kamer is ingediend, is grootendeels naar het ontwerp der staatscommissie opgemaakt. De provinciale en plaatselijke commissien van geneeskundig toevoorzigt zullen, naar luid van het voorstel der Regering, ophouden te bestaan, en dit bestuur zal worden opgedragen aan: *a.* geneeskundige ambtenaren; *b.* geneeskundige commissien, en *c.* gezondheidscommissien. De geneeskundige zullen zijn: 1[o] een inspecteur van het geneeskundig bestuur; 2[o]. provinciale artsen; 3[o] provinciale scheikundigen; 4[o] arrondissements artsen. Deze ambtenaren zullen eene jaarwedde genieten. In elke gemeente van 10,000 zielen zal daarboven, alsmede in elk door den Koning aan te wijzen arrondissement, eene geneeskundige- en eene gezondheidscommissie aanwezig zijn; beide onbezoldigd; in de steden door den gemeenteraad, in de arrondissementen door den Koning te benoemen.

LEEUWARDEN, 17 Augustus.

In de vergadering van den Gemeenteraad, donderdag jl. alhier gehouden, zijn, behalve de in ons vorig no. medegedeelde, nog navolgende punten behandeld:

1. Rapport ter zake een adres van landbouwers enz., nabij gabel no. 2 op den kunstweg van Leeuwarden naar Hijum, om meerderen vrijdom van tol te genieten, benevens een voorstel van het bestuur van Leeuwarderadeel daartoe betrekkelijk met ontwerp-besluit, strekkende, om aan gezegd bestuur te kennen te geven: dat de Raad geene termen vindt en alzoo ongenegen is al de vrijstellingen op de rijkstollen bestaande mede op deze tollen toe te passen, maar wel genegen is het heffingsbesluit in zooverre te wijzigen, dat mede worden vrijgesteld de voer- of rijtuigen en dieren, niet anders vervoerende dan landbouw- of zuivelgereedschappen ten dienste van hoeven gelegen op of binnen eenen afstand van 2½ mijl van den tol; enz. — Gehouden in advies tot de eerstvolgende vergadering en intusschen met de retroacta ter visie.

2. Missive van de onderhoudpligtigen der Witte- en Blaauwe bruggen op het Vliet, houdende bezwaren tegen de door den Raad gestelde voorwaarden tot overname door de Gemeente van die Bruggen, enz., met voorstel tot wijziging dier voorwaarden, ingevolge een te dien aanzien door hen genomenbesluit. — Overeenkomstig het door burgemeester en wethouders gerapporteerde besloten, niet terug te komen op gedacht Raadsbesluit en het nader verzoek van onderhoudpligtigen te wijzen van de hand.

3. Rapport over de rekening der Nederl. Israëlietische gemeente alhier, dienst 1856; voorgedragen ter goedkeuring, in ontvang tot *f* 5412.33, in uitgaaf tot *f* 5499.63, om nadeelig te sluiten met *f* 87.40. — De rekening aldus goedgekeurd.

4. Rapport van burgemeester en wethouders omtrent eenige punten bij hen in overweging genomen, naar aanleiding van de op den 1 Augustus ll., ten huize van den vuurwerkmaker M. J. Schuurmans voorgevallene buskruidontbranding, met voorstel, te besluiten, om de commissie voor de strafverordeningen uit te noodigen, te dier zake de verordening van policie ter voorkoming en blussching van brand na te gaan en den Raad te dienen van berigt en raad, onder aanbieding, casu quo, van de noodige voorstellen tot wijziging of aanvulling dier verordening. Nadat gedachte punten van opmerking door den heer van Beijma thoe Kingma waren aangevuld, is besloten, de behandeling van dit rapport tot de eerstvolgende vergadering aan te houden.

5. Adres van P. R. Cabboes c. s., ingezetenen dezer stad, woonachtig over- en op de Kelders, daarbij, naar aanleiding van de ten huize van M. J. Schuurmans alhier, herhaaldelijk plaats gehad hebbende ontbranding van buskruid, den Raad verzoekende, maatregelen te willen nemen tot de stipte nakoming en handhaving van de verordeningen betreffende den verkoop en het gebruik van buskruid, enz. — Ter visie gelegd en in de volgende vergadering te behandelen.

6. Adres van A. J. Nijdam, wed. R. R. Reitsma, daarbij, als pachtersche van de opkomsten der Irnsumerzijl, eenige vergoeding of vermindering van pacht te erlangen. — In afwachting van een daarop door burgemeester en wethouders uit te brengen rapport aangehouden.

7. Rapport van burgemeester en wethouders op het adres van J. Molenaar Jz. c. s, van beroep molenaars, enz., tot wijziging van art. 49 der verordening betreffende de instandhouding, veiligheid, enz. der openbare wegen, enz. — Conform het rapport besloten, aan dat verzoek geen verder gevolg te verleenen.

8. Verantwoording van burgemeester en wethouders betrekkelijk de inkomsten en uitgaven ten behoeve der Gemeente over 1856, met de door den gemeente-ontvanger ingezonden rekening. — De stukken tot onderzoek gesteld in handen van de sectien uit den Raad.

9. Ontwerp-model-begrooting der inkomsten en uitgaven van het Stads Ziekenhuis. — Vastgesteld.

10. Rapport over de rekening van commissarissen der Stads Teekenschool van 1 Januarij tot ult. December 1856. — Wordt voorgesteld, dezelve, onder dankbetuiging aan commissarissen, voor hunne administratie, goed te keuren, in ontvang en uitgaaf beide, tot een bedrag van *f* 1031.36. — Ter visie en later af te doen.

11. Mededeeling van na te noemen stukken:

a. resolutien van HH. Gedep. Staten, houdende magtiging tot het doen der gevraagde af- en overschrijvingen op de begrooting van de dienstdoende schutterij alhier over 1856, en vaststelling van de rekeningen van ontvangsten en uitgaven van den gemeente-ontvanger, dienst 1855, benevens goedkeuring van de rekening van het fonds tot verbetering der straten. — Notificatie.

b. Begrooting van het Stads Werkhuis voor de dienst van 1858. — Commissoriaal, de heeren Gorter, Smeding en Tromp.

c. Idem van de Stads Armenkamer. — Als voren, de heeren Smeding, Lojenga en van Beijma thoe Kingma.

d. Idem van de Stads Teekenschool. — Als voren, de heeren Tromp, van Beijma thoe Kingma en Bruinsma.

e. Idem ten behoeve van de Nederl. Israëlietische Godsdienstige Armenschool alhier. — Als voren, de heeren Sleeswijk Vening, Tigler Wijbrandi en van Beijma.

f. Adres van G. Flieringa Hz. en P. van Belkum, houdende dankbetuiging aan den Raad voor het ten hunnen aanzien genomen besluit tot kwijtschelding voor de helft van het door hen, als hoofdelijken borg voor A. M. van Belkum, verschuldigde. — Notificatie.

BEKROONINGEN

VAN

INGEZONDEN VOORWERPEN

OP DE

TENTOONSTELLING TE JOURE,

gehouden den 5 en 6 Augustus 1857.

Nos. van den Catalogus.

No. 1. *Driejarige Hengsten.*
Geene mededinging.

No. 2. *Tweejarige Hengsten.*
De eerste prijs van *f* 20, ingehouden.
1. De tweede prijs van *f* 10, aan S. IJkema, te Haskerhorne.

No. 3. *Vierjarige Merriën.*
4. De eerste prijs van *f* 30, aan Tiete R. Wijnia, te Huins.
3. De tweede prijs van *f* 15, aan H. H. van Dam, te Terwispel.

No. 4. *Driejarige Merrien.*

8\. De eerste prijs van *f* 25, aan Pieke P. de Jong, te Joure.
11\. De tweede prijs van *f* 15, aan S. S. Douma, te Baard.

No. 5. *Tweejarige Merrien.*

13\. De eerste prijs van *f* 20, aan Pieke P. de Jong, te Joure.
De tweede prijs van *f* 10, ingehouden.

No. 6. *Het schoonste Tuigpaard, enz.*

26\. De eerste prijs van *f* 30, benevens de Zilveren Medaille, aan L. D. Dooper, te Hommerts.
24\. De tweede prijs van *f* 15, aan G. Mantingh, te Heeg.

No. 7. *Spannen Tuigpaarden.*

28\. De eerste prijs van *f* 40, benevens de Zilveren Medaille, aan dr. R. Lonneman, te Franeker.
De tweede prijs van *f* 30, aan IJ. Dijkstra, te Akkrum.

No. 8. *Veulendragende Merrien.*

34\. De eerste prijs van *f* 30, aan S. A. van der Sluis, te Engwier.
29\. De tweede prijs van *f* 15, aan L. W. de Boer, te Brongerga.

No. 9. *Springstieren, in* 1855 *geboren.*

38\. De eerste prijs van *f* 30, aan R. K. Hettinga, te Oudega.
35\. De tweede prijs van *f* 15, aan H. F. Pasma, te Haskerdijken.

No. 10. *Springstieren, in* 1856 *geboren.*

46\. De eerste prijs van *f* 40, aan G. Veldhuis, te Arum.
41\. De tweede prijs van *f* 25, aan P. H. Speerstra, te Akkrum.
45\. De derde prijs van *f* 10, aan J. H. Koopmans, te Delfstrahuizen.

No. 11. *Melke derdekalfs-Koeijen.*

50\. De eerste prijs van *f* 30, aan M. A. Sonneveld.
49\. De tweede prijs van *f* 15, aan U. Lieuwes, te Baard.

No. 12. *Melke twenter Rieren.*

56\. De eerste prijs van *f* 30, aan S. Hijlkema, te Nes.
55\. De tweede prijs van *f* 15, aan H. Pasma, te Haskerdijken.

No. 13. *Melke enter Rieren.*

65\. De eerste prijs van *f* 25, aan H. A. Veenbaas, te Benedenknijpe.
66\. De tweede prijs van *f* 15, aan J. D. Bouma, te Tjalhuizen.

No. 14. *Kalve Koeijen, enz.*

71\. De eerste prijs van *f* 30, aan Johs. de Vries, te Baard.
70\. De tweede prijs van *f* 15, aan P. H. Speerstra, te Akkrum.

No. 15. *Verzameling Koeijen uit één beslag.*

De eerste prijs van *f* 40, ingehouden.
81\. De tweede prijs van *f* 20, aan P. van Eijck, te Joure.

No. 16. *Drie derde kalfs-kalve Koeijen.*

83\. De eerste prijs van *f* 45, aan M. A. Zonneveld, te Haskerdijken.
82\. De tweede prijs van *f* 25, aan S. H. Hijlkema, te Akkrum.

No. 17. *Drie tweede kalfs-kalve Koeijen.*

86\. De eerste prijs van *f* 45, aan S. B. Hijlkema, te Nes.
87\. De tweede prijs van *f* 25, aan S. T. Bloemhof, te Wieuwerd.

No. 18. *Drie eerste kalfs-kalve Koeijen.*

91\. De eerste prijs van *f* 30, benevens de Zilveren Medaille, aan H. H. van Dam, te Gorredijk.
90\. De tweede prijs van *f* 20, aan Pieke P. de Jong, te Joure.

Voor de best gekeurde kalf-Koe.

93, 94 en 95. Een prijs van *f* 25, aan K. M. van de Velde, te Joure.

Voor de best gekeurde melke Koe.

96\. Een prijs van *f* 25, aan H. Pasma, te Haskerdijken.

No. 19. *Hokkelingen, bij tweetallen.*

101\. De eerste prijs van *f* 15, aan P. van der Wal, te Elahuizen.
107\. De tweede prijs van *f* 7.50, aan H. M. Brandsma, te Ugoklooster.

Voor de beste twee Weidkalven.

108\. Een prijs van *f* 10, aan J. J. Kuhlen, te Jutrijp.

No. 20. *Vette Kweenen.*

109\. Een prijs van *f* 25, aan J. S. de Groot, te Sneek.

No. 21. *Vette of Weidkoeijen.*

110\. De eerste prijs van *f* 25, aan L. W. de Boer, te Brongerga.
111\. De tweede prijs van *f* 15, aan denzelfde.
114\. en 115. De derde prijs van *f* 7.50, aan P. van Eijck, te Joure.

No. 22. *Vette Schapen, bij tweetallen.*

De eerste prijs van *f* 10, ingehouden.
120\. De tweede prijs van *f* 7, aan jhr. E. D. van Beijma, te Weidum.

No. 23. *Melke Schapen, bij tweetallen.*

121\. De eerste prijs van *f* 10, aan S. B. Hijlkema, te Nes.
De tweede prijs van *f* 7, ingehouden.

No. 24. *Lammeren, bij viertallen.*

125\. De eerste prijs van *f* 10, aan S. B. Hijlkema, te Nes.
127\. De tweede prijs van *f* 7, aan P. van der Wier, te Goënga.

No. 25. *Rammen, geboren in* 1856 *of vroeger.*

138\. De eerste prijs van *f* 10, aan J. Wijbrandi, te Leeuwarden.
134\. De tweede prijs van *f* 7, aan D. T. Zijlstra, te Uitwellingerga.

No. 26. *Lam-Rammen.*

144, 145, 146 en 147. De eerste prijs van *f* 8, aan P. van der Wier, te Goënga.
189\. De tweede prijs van *f* 4, aan jhr. E. D. van Beijma, te Weidum.

No. 27. *Vette of gemeste Varkens.*

148\. De eerste prijs van *f* 20, aan J. Huitinga, te Koudum.
De tweede prijs van *f* 10, ingehouden.

No. 28. *Biggen, bij tweetallen.*

151 en 152. De eerste prijs van *f* 10, aan J. C. F. Rudolphi, te Jutrijp.
149 en 150. De tweede prijs van *f* 7, aan Sake Veldman, te Oldeouwer.

No. 29. *Beeren.*

154\. De eerste prijs van *f* 18, aan T. H. Brouwer, te Broek.
De tweede prijs van *f* 7, niet toegekend.

No. 30. *Zeugen.*

155\. De eerste prijs van *f* 10, aan T. H. Brouwer, te Broek.
156\. De tweede prijs van *f* 7, aan Sake Veldman, te Oldeouwer.

No. 31. *Paauwen: Een Haan en twee of meer Hennen.*

Geene mededinging.

No. 32. *Kalkoenen: Een Haan en twee of meer Hennen.*

157\. De eerste prijs van *f* 4, aan jhr. E. D. van Beijma, te Weidum.
De tweede prijs van *f* 2, ingehouden.

No. 33. *Zwanen.*

Geene mededinging.

No. 34. *Een Gent en twee Ganzen.*

158\. Een prijs van *f* 4, aan H. Pasma, te Haskerdijken.

No. 35. *Een Haan en minstens vijf Hennen.*

162\. De eerste prijs van *f* 4, aan jhr. E. D. van Beijma, te Weidum.
163\. De tweede prijs van *f* 2, aan D. T. Zijlstra, te Uitwellingerga.

No. 36. *Een Woerd en zes Eenden.*

166\. De eerste prijs van *f* 4, aan G. Mantingh, te Heeg.
167\. De tweede prijs van *f* 2, aan P. Hijlkema, te Joure.

No. 37. *Vreemd Gevogelte.*

Geene mededinging.

No. 38. *Nieuwe of verbeterde Werktuigen.*

De eerste prijs van *f* 25, benevens de Zilveren Medaille, aan Joh. Dekkert, te L. Vrouwen-Parochie.
168\. De vierde prijs van *f* 10, aan J. M. de Vries, te Oranjewoud.
170\. De zesde prijs van *f* 5, aan W. S. Knol, te Nijega.
De tweede, derde en vijfde prijzen, ingehouden.

No. 39. *Nieuwe of verbeterde Werktuigen voor Rijentuig, enz.*

174\. De derde prijs, aan S. Taconis, te Joure.
De eerste en tweede prijzen, ingehouden.

No. 40. Geene mededinging.

No. 41. *Nieuwe of verbeterde Werktuigen tot bereiding van Boter en Kaas.*

175\. De derde prijs van *f* 5, aan A. Keverling, te Joure.
De eerste en tweede prijzen, ingehouden.

Nos. 42 en 43. Geene mededinging.

No. 44*a*. *Veld-, Tuin- en Boomvruchten van den kouden grond.*

185 tot 190. De eerste prijs van *f* 14, aan J. A. Hibma, te Sexbierum.
177, 178 en 179. De tweede prijs van *f* 12, aan J. M. de Vries, te Oranjewoud.
184\. De derde prijs van *f* 10, aan jhr. van Beijma thoe Kingma, te Zweins.
190 en 203. De vierde prijs van *f* 8, aan J. A. Hibma, te Sexbierum.

No. 44*b*. *Tuin- en Boomvruchten.*

194, 195 en 196. De eerste prijs van *f* 10, aan S. Taconis, te Joure.
197, 198, 199 en 200. De tweede prijs van *f* 8, aan jhr. Vegilin, te Joure.
192 en 193. De derde prijs van *f* 6, aan jhr. v. Beijma thoe Kingma, te Zweins.

No. 45. Niet toegekend.

No. 46. *Een vierde ton Boter.*

214\. De eerste prijs van *f* 10, benevens de Zilveren Medaille, aan W. S. Knol, te Nijega.
212\. De tweede prijs van *f* 5, aan G. Mantingh, te Heeg.
206\. De derde prijs van *f* 2 50, aan E. van der Wal, te Elahuizen.

No. 47. *Geele- of Kanterkaas*, 6 *stuks.*

De eerste prijs, ingehouden.
225\. De tweede prijs van *f* 4, aan W. S. Knol, te Nijega.
217\. De derde prijs van *f* 2, aan H. Pasma, te Haskerdijken.

No. 48. *Nagelkaas*, 4 *stuks.*

238\. De eerste prijs van *f* 6, aan L. D. Dooper, te Hommerts.
228\. De tweede prijs van *f* 4, aan IJ. W. Pekema, te Britswerd.
233\. De derde prijs van *f* 2, aan J. C. F. Rudolphi, te Jutrijp.

No. 49. *Kruidkaas*, 6 *stuks.*

De eerste prijs van *f* 5, aan G. Mantingh, te Heeg.
De tweede prijs van *f* 2.50, aan H. Pasma, te Haskerdijken.

No. 50. *Andere Kaassoorten.*

De eerste prijs, ingehouden.
De tweede prijs van *f* 2.50, aan I. Knattenus, te Wijnaldum.

No. 51. *Bloemen, Heesters, enz.*

246\. De eerste prijs van *f* 10, aan S. Taconis, te Joure.
254\. De tweede prijs van *f* 7, aan jhr. Vegilin van Claerbergen, te Joure.
248\. De derde prijs van *f* 5, aan denzelfde.
251\. De vierde prijs van *f* 3, aan denzelfde.

No. 52. *Voorwerpen tot opluistering.*

258\. De eerste prijs van *f* 20, aan IJ. Fennema, te Akkrum.
260\. De tweede prijs van *f* 20, aan J. Korenstra, te St. Johannisga.
283\. De derde prijs van *f* 20, aan S. van Wal, te Grouw.
261\. De vierde prijs van *f* 16, aan F. v. d. Wal, te Elahuizen.
282\. De vijfde prijs van *f* 14, aan J. Kamminga de Haan, te Joure.
263\. De zesde prijs van *f* 10, aan D. J. Cuperus, te Winsum.
270\. De zevende prijs van *f* 9, aan de Jong en Brouwer, te Joure.
296\. De achtste prijs van *f* 7, aan J. Taconis, te Joure.
281\. De negende prijs van *f* 5, aan J. Visser, te Witmarsum.
280\. De tiende prijs van *f* 10, aan J. Trinks, te Joure.
298\. De elfde prijs van *f* 3, aan S. Taconis, te Joure.

De hierboven vermelde vijf **Zilveren Medailles** zullen van [illegible] P. B. J. Vegilin van Claerbergen, te Joure, aan de bekroonden wo[illegible] terwijl, gelijk in het Programma is [illegible], aan al de overige [illegible] uitzondering van hen, die voor voo[illegible] tot opluistering zijn [illegible] **Bronzen Medaille** met toepasselijk [illegible]gschrift, zal worden uitge[illegible]

In naam van het Hoofd-Bestuur van de Friesche
Maatschappij van Landbouw,
De Algemeen Secretaris,
Mr. E. JONGSMA.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.